

Хальота Андрій Іванович,
кандидат юридичних наук, доцент,
провідний науковий співробітник ДНДІ МВС України,
м. Київ, Україна,
ORCID ID 0000-0001-8505-0055

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРИНЦИПУ ПОЛІТИЧНОЇ НЕЙТРАЛЬНОСТІ В ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

У статті досліджено проблемні питання політичної нейтральності поліцейських. Проаналізовано чинне законодавство України щодо регулювання заборони використання службових повноважень поліцейськими в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків. У результаті проведеного дослідження запропоновано шляхи удосконалення регламентації та реалізації цієї антикорупційної заборони в Україні.

Ключові слова: поліцейські, заборона використання службових повноважень, політичний нейтралітет, політичні партії чи їх осередки, політики.

Питання політичної нейтральності поліцейських актуальне в сучасному заполітизованому суспільстві. Під впливом сучасних перетворень у суспільному житті політичний нейтралітет поліції потребує змін через призму правового статусу поліцейських, компонентів їх етичної поведінки, змісту професійного навчання поліцейських, а також механізму реалізації принципу політичної нейтральності в діяльності Національної поліції України.

Дослідженням проблем політичної нейтральності державних службовців, у тому числі і поліцейських, займались багато науковців, зокрема: В. Авер'янов, Ю. Битяк, С. Ківалов, І. Коліушко, В. Мельниченко, Т. Мотренко, Н. Нижник, А. Панасевич, О. Рацюк, С. Федчишин тощо.

Нейтральність поліцейських у сенсі політичної незаангажованості є необхідною передумовою для гарантування того, що громадяни, незалежно від їх політичних поглядів, отримують поліцейські послуги на засадах справедливості, рівності, неупередженості. На практиці це досягається шляхом посилення уваги до професіоналізму та підвищення компетентності поліцейських. Такі цінності мають важливе значення, оскільки здатні забезпечити справедливість та стабільність правоохоронної системи, що є одним із найбільш вагомих чинників рівня довіри громадян до поліції. Головним орієнтиром діяльності поліцейських повинні бути суспільні інтереси; поліцейські не можуть брати участі у політичній діяльності при виконанні ними службових обов'язків; зобов'язані бути нейтральними до політичної боротьби різних партій і рухів. Усе, що пов'язує поліцейського з політикою, є його приватною справою, яка несумісна зі службовою діяльністю. Поліцейський повинен діяти відповідно до чинного законодавства, згідно з яким йому заборонено використовувати службові повноваження в інтересах тієї чи іншої політичної партії або політика.

Теоретично доповненням до принципу політичної нейтральності є принцип лояльності поліцейських до легітимно обраної державної чи муніципальної влади. Наприклад, у § 53 Федерального закону Німеччини про статус чиновників передбачено: “Чиновник при здійсненні політичної діяльності повинен дотримуватись тієї поміркованості і стриманості, які випливають з його положення по відношенню до суспільства із урахуванням обов’язків його посади” [1]. У Додатку до Рекомендацій № R (2000) 10 Комітету Міністрів Ради Європи – державам-членам щодо Кодексів поведінки для публічних службовців, підготовленому на 106-ій сесії 11 травня 2000 р., передбачено: “Публічний службовець повинен діяти в політично нейтральній манері і не повинен намагатися перешкоджати законній політиці, рішенням чи діям публічної влади” [2]. Але принцип лояльності поліцейських до легітимно обраної державної чи муніципальної влади не знайшов свого відображення в законодавстві України, тому цю прогалину потрібно усунути.

Політична та адміністративна сфери в Україні хоч і відокремлені одна від одної, але при цьому й пов’язані між собою. Так, вони можуть перетинатися, розмежовуватися, часто межі між ними не є зрозумілими. Як результат, іноді діяльність керівників центральних органів виконавчої влади (державних секретарів міністерств, голів державних служб, агентств, інспекцій тощо) як державних службовців може вступати в конфлікт із діяльністю міністрів, які займають політичні посади і здебільшого є політиками, у результаті чого виникають труднощі та невизначеності цієї взаємодії як у міністерствах, так між міністерствами і підконтрольними центральними органами виконавчої влади. Отже, з метою ефективної діяльності органів державної влади необхідно провести чітке розмежування між публічною службою та політикою, і відповідно службовими та політичними посадами. Перші повинні забезпечувати якісне та професійне виконання завдань, покладених на органи виконавчої влади, їх стабільність і безперервність функціонування, а діяльність і перебування тих чи інших осіб на певних державних посадах не має залежати від жодних політичних метаморфоз, інші ж – мають забезпечувати формування та впровадження державної політики, відповідно їх перебування на політичних посадах об’єктивно зумовлюється політичною кон’юнктурою. Тож більшість країн, включаючи і Україну, підтримують принцип і практику розмежування політичної та адміністративної діяльності, зокрема і в системі Національної поліції України, оскільки їх службова діяльність має забезпечувати стабільне управління та може відігравати визначену роль у стабілізації соціально-політичного життя, розв’язанні політичних конфліктів, урівноваженні дій різних політичних сил.

При цьому слід звернути увагу на те, що й у чинному законодавстві, і в юридичній науці використовуються такі схожі поняття: “безпартійність”, “політична нейтральність”, “політична неупередженість” [3]. Аналіз їхнього змістовного навантаження дозволяє зазначити, що найбільш суворим і жорстким за змістом, безперечно, є поняття “безпартійність”, яке висуває таку однозначну вимогу, як “не бути членом політичної партії чи політичного руху”. Саме ця вимога висувається до поліцейських. Поняття “політична нейтральність” і “політична неупередженість” є певною мірою м’якшими, оскільки не забороняють членство в політичних партіях і політичних рухах, а висувають вимоги щодо утримання від демон-

страції політичних поглядів, політичних уподобань, особливого ставлення до політичних партій під час виконання своїх службових обов'язків [4, с. 155]. Таким чином, і політична нейтральність, і політична неупередженість дозволяють особі бути членом політичної партії, але не дозволяють проявляти свою політичну приналежність під час виконання службових обов'язків [5, с. 12].

Отже, принцип політичного нейтралітету поліції означає, з одного боку – заборону добору кадрів для поліції за їх політичними поглядами, а з іншого – обов'язок поліції при виконанні службових повноважень залишатися політично нейтральними і не надавати будь-які переваги та виявляти прихильність до окремих політичних партій чи їхніх представників.

Відповідно до статті 36 Конституції України, політичні партії в Україні сприяють формуванню і виявленню політичної волі громадян, беруть участь у виборах. Членами політичних партій можуть бути лише громадяни України. Обмеження щодо членства у політичних партіях встановлюються виключно цією Конституцією і законами України. Заборона створення і діяльності організаційних структур політичних партій в органах виконавчої та судової влади і виконавчих органах місцевого самоврядування, військових формуваннях закріплено у частині третій статті 37 Конституції України [6]. А в статті 6 Закону України “Про політичні партії в Україні” чітко встановлено, що членами політичних партій не можуть бути поліцейські [7]. Аналогічне положення міститься у статті 61 Закону України “Про Національну поліцію”, в якій, серед обмежень, пов'язаних зі службою в поліції, міститься заборона бути членом політичної партії [8]. Отже, правовий статус поліцейських обмежується заборонаю суміщення службової поліцейської діяльності з членством у політичних партіях, що викликано необхідністю зосередження поліцейських саме на їх службовій діяльності та недопущення здійснення дій чи бездіяльності в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Отже, у статті 40 Закону України “Про запобігання корупції” зазначено, що особи, зазначені у пункті 1, підпункті “а” пункту 2 частини першої статті 3 цього Закону (серед яких зазначено і поліцейських), зобов'язані при виконанні своїх службових повноважень дотримуватися політичної нейтральності, уникати демонстрації у будь-якому вигляді власних політичних переконань або поглядів, не використовувати службові повноваження в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків [9]. Відповідно це положення антикорупційного законодавства України закріплює чітку заборону використання службових повноважень поліцейськими в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Відповідно до положень статті 10 Закону України “Про Національну поліцію”, політична нейтральність є принципом діяльності поліції, відповідно до якого поліція забезпечує захист прав та свобод людини незалежно від політичних переконань та партійної належності, а у своїй діяльності є незалежною від рішень, заяв чи позицій політичних партій та громадських об'єднань [8]. Отже, поліцейські повинні чітко виконувати свої службові обов'язки на підставі, у межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією та законами України, а також бути незалежними від впливу будь-яких політичних партій чи їх осередків або окремих політиків.

Критерієм для розуміння понять правомірності та неправомірності використання службових повноважень чи свого становища поліцейськими є відповідність їх дій вимогам законів та інших нормативно-правових актів, посадових інструкцій, положень про структурні підрозділи тощо.

Під службовими повноваженнями поліцейських слід розуміти офіційно закріплені права та обов'язки поліцейських під час службової діяльності, спрямовані на реалізацію визначених завдань, що стоять перед Національною поліцією України. Вони регламентовані Конституцією України, міжнародними договорами України, згода на обов'язковість яких надана Верховною Радою України, цим та іншими законами України, актами Президента України та постановами Верховної Ради України, прийнятими відповідно до Конституції та законів України, актами Кабінету Міністрів України, а також виданими відповідно до них актами Міністерства внутрішніх справ України, іншими нормативно-правовими актами. Поліція діє виключно на підставі, у межах повноважень та у спосіб, визначені Конституцією та законами України.

Відповідно до частини другої статті 19 Конституції України органи державної влади та органи місцевого самоврядування, їх посадові особи зобов'язані діяти лише на підставі, у межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. І кожна людина, у тому числі й поліцейський, відповідно до статті 68 Конституції України, зобов'язаний неухильно дотримуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей [6]. Тож поліцейський як представник органу державної влади повинен дотримуватись принципу законності, змістом якого є формула: дозволено лише те, що прямо передбачено законом.

Конкретизація цього положення відбулася у змісті статті 62 Закону України “Про Національну поліцію”, яка закріплює, що ніхто не має права покласти на поліцейського виконання обов'язків, не визначених законом. Ніхто, крім безпосереднього і прямого керівника (за винятком випадків, прямо передбачених законом), не може надавати будь-які письмові чи усні вказівки, вимоги, доручення поліцейському або в інший спосіб втручатися в законну діяльність поліцейського, у тому числі діяльність, пов'язану з кримінальним провадженням або провадженням у справах про адміністративні правопорушення [8]. Також Правилами етичної поведінки поліцейських визначено, що під час виконання службових обов'язків поліцейському заборонено: допускати будь-які привілеї чи обмеження за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, а також використовувати службові повноваження в політичних або особистих цілях [10]. Отже, усі дії поліцейських мають бути вмотивовані тільки законом, а не диктуватися політичними партіями, їх осередками чи окремими політиками.

Враховуючи ці положення законодавства, політична нейтральність поліції полягає в тому, що поліцейський під час виконання службових обов'язків має об'єктивно і неупереджено виконувати законні накази (розпорядження) осіб, яким він підпорядкований, а також, незважаючи на свої особисті політичні переконання, не може демонструвати свої політичні погляди або вчиняти дії, що будь-яким способом можуть засвідчувати його особливе ставлення до певних політичних партій чи блоків, або до окремих політиків. Поліцейські не мають

право не тільки утворювати політичні партії, блоки, але бути їх членами. Вони не можуть брати участь у страйках, демонстраціях, мітингах, акціях громадської непокори та інших масових заходах у якості мітигувальника чи страйкаря. Крім того, поліцейському забороняється брати участь у передвиборній агітації у якості агітатора чи представника від певної політичної сили чи кандидата, крім випадків його реєстрації у якості кандидата на виборну посаду в органи державної влади чи місцевого самоврядування [11]. Відповідно до цього, у Законі України “Про Національну поліцію” необхідно закріпити положення про те, що у разі участі у виборах до органу державної влади чи місцевого самоврядування у якості кандидата поліцейський має поінформувати про це керівника відповідного органу чи підрозділу поліції, в якому він працює, протягом десяти календарних днів з моменту реєстрації його у якості кандидата та подати рапорт щодо відсторонення його від виконання службових обов’язків та щодо надання відпустки без збереження заробітної плати на період виборчого процесу.

Як слушно зазначає Д. Денисюк, враховуючи особливості реалізації принципу політичної нейтральності, доречним вбачається більш деталізувати цей принцип, тому що неякісне його застосування призведе до погіршення загальної ефективності службової діяльності поліції. Потрібно розробити систему менеджменту та механізми виконавчого контролю (розмежування компетенції, усунення дублювання повноважень), які зведуть до мінімуму можливість прийняття керівництвом рішень безпосередньо під впливом політичних сил або ж під впливом власних політичних уподобань [12]. Доцільно було б передбачити дієву систему контролю за додержанням принципу політичної нейтральності в професійній діяльності працівників поліції.

Зі свого боку, втручання органів державної влади і посадових осіб у діяльність політичних партій, як і втручання політичних партій у діяльність органів державної влади та їх посадових осіб, неприпустиме, за виключенням випадків, передбачених законом. Разом з тим, поліція у своїй діяльності в межах чинного законодавства взаємодіє з політичними партіями чи їх осередками або окремими політиками, використовуючи різні форми, зокрема: а) розроблення та обговорення проєктів нормативно-правових актів, у тому числі щодо діяльності поліції; б) надання поліцією соціальних послуг політичним партіям як суб’єктам громадянського суспільства (попередження та розслідування злочинів та інших правопорушень щодо політичних партій, їх членів, охорона об’єктів їх інфраструктури та окремих політиків на основі укладених договорів про надання послуг з охорони фізичних та юридичних осіб та їх об’єктів, охорона публічного порядку під час проведення загальнодержавних та місцевих виборів до органів державної влади та місцевого самоврядування, в яких беруть участь політичні партії та їх представники у якості кандидатів на відповідну посаду, представників кандидатів, членів виборчої комісії, спостерігачів тощо); в) проведення спільних нарад з представниками політичних партій з метою ефективного забезпечення поліцією охорони публічного порядку та громадської безпеки під час проведення політичними партіями або їх осередками масових заходів (мітингів, походів, демонстрацій, передвиборчої агітації); г) проведення поліцією моніторингу і аналізу громадської думки, в тому числі і політичних партій, щодо ефективності діяльності поліції щодо виконання

своїх службових повноважень, а також забезпечення своєчасного публічного реагування на ці пропозиції та зауваження тощо.

Власне, заборонених форм використання службових повноважень Закон України “Про запобігання корупції” не містить. Водночас у результаті аналізу положень Кримінального кодексу України і спеціальних законів можна визначити, в яких саме формах використання службових повноважень поліцейськими в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків не припустимо, а за всі такі дії поліцейського передбачена юридична відповідальність. Усі ці можливі зловживання поліцейськими своїм службовим становищем або вчинення ними дій, що виходять за межі їх повноважень і в інтересах будь-яких політичних партій чи їх осередків або окремих політиків, посягають на встановлений порядок службової діяльності поліцейських, а також на нормальне функціонування та авторитет Національної поліції України та апарату держави в цілому, представниками якого вони є. Такими незаконними діями вони можуть завдати не тільки матеріальної, а й нематеріальної шкоди не тільки державі, а й посягати на права, свободи та законні інтереси інших фізичних та юридичних осіб. Суспільна небезпечність зловживання або перевищення поліцейськими своїми службовими повноваженнями на користь окремих суб’єктів політики може бути надзвичайно високою, а тому встановлення різних видів юридичної відповідальності за такі дії є обов’язковою умовою існування правового суспільства та боротьби з корупцією.

Наслідками порушення вимог щодо заборони використання службових повноважень поліцейськими в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків можуть стати: а) скасування або визнання незаконними нормативно-правових актів, рішень, виданих (прийнятих) з порушенням вимог законодавства; б) визнання недійсними правочинів, укладених внаслідок порушення вимог закону; в) відшкодування збитків, шкоди, завданих державі, фізичним та юридичним особам внаслідок використання службових повноважень в інтересах політичних партій чи їх осередків або окремих політиків; г) вилучення незаконно одержаного майна. Крім того, статтею 65 Закону України “Про запобігання корупції” встановлено, що за вчинення корупційних або пов’язаних з корупцією правопорушень поліцейські притягаються до кримінальної, адміністративної, цивільно-правової та дисциплінарної відповідальності у встановленому законом порядку [9].

У результаті проведеного дослідження можна зробити висновок про те, що поліцейські як представники органу державної виконавчої влади зобов’язані виконувати свої службові повноваження, чітко дотримуючись норм Конституції і законів України, не враховуючи інтереси будь-яких політичних партій, блоків чи їх осередків або окремих політиків, у тому числі й тих, що на законних підставах прийшли до влади на загальнодержавному та муніципальному рівнях. З метою запобігання зловживань та підвищення соціальної захищеності поліцейських необхідно створити законодавчий механізм жорстокого контролю обов’язкової політичної нейтральності поліції, який буде засобом захисту поліцейських від прямого політичного втручання в їх службову діяльність, а також унеможливить усунення з посад досвідчених, здібних і перспективних поліцейських за дискредитаційних підстав. Також у Законі України “Про Національну поліцію” необхідно закріпити положення про те, що у разі участі у виборах до органу державної влади чи

місцевого самоврядування у якості кандидата поліцейський має поінформувати про це керівника відповідного органу чи підрозділу поліції, в якому він працює, протягом десяти календарних днів із моменту реєстрації його у якості кандидата, та подати рапорт щодо відсторонення його від виконання службових обов'язків та щодо надання відпустки без збереження заробітної плати на період виборчого процесу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Bundesbeamtengesetz (BBG). URL: www.juris.de. (дата звернення: 10.09.2022).
2. Рекомендація № R (2000) 10 Комітету Міністрів державам-членам Ради Європи щодо кодексів поведінки державних службовців від 11 травня 2000 р. URL: u.dp.ua/cpk/Lib/7_Zapobigannya%20ta%20protydiya%20proyavam%20korup/Legislation/Legislature/Rekomend_poved_DS.pdf. (дата звернення: 10.09.2022).
3. Григорчук Н.В. Поняття політичної нейтральності державної служби. Розмежування політичних та адміністративних посад. URL: <http://kds.org.ua>. (дата звернення: 10.09.2022).
4. Свірін М. Принципи обмеження політичної активності державних службовців у офіційному політичному дискурсі сучасної української держави. *Державна служба*. 2014. С. 153–156.
5. Ківалов С.В. Принципи державної служби у новому Законі “Про державну службу”. *Актуальні проблеми держави і права: зб. наук. пр. / редкол.: С.В. Ківалов (голов. ред.), В.М. Дрьомін (заст. голов. ред.), Ю.П. Аленін [та ін.]; МОНмолодьспорт України, НУ “ОЮА”. Одеса: Юрид. л-ра, 2012. Вип. 68. С. 7–16.*
6. Конституція України: Основний Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
7. Про політичні партії в Україні: Закон України від 05.04.2001 № 2365-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 23. Ст. 118.
8. Про Національну поліцію: Закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40–41. Ст. 379.
9. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18>. (дата звернення: 10.09.2022).
10. Про затвердження Правил етичної поведінки поліцейських: наказ МВС України від 09.11.2016 № 1179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>. (дата звернення: 10.09.2022).
11. Черней В.В., Лошицький М.В., Білик В.М. та ін. Про Національну поліцію: наук.-практ. коментар станом на 1 січня 2016 р.: наук.-практ. посіб. Київ: Центр учбової літератури, 2016. 400 с.
12. Денисюк Д.С. Принципи діяльності Національної поліції України: теорія та практика реалізації. *Митна справа*. 2015. № 5(101). С. 63–68.

REFERENCES

1. Bundesbeamtengesetz (BBG). URL: www.juris.de. (Date of Application: 10.09.2022) [In English].
2. Recommendation No R (2000) 10 of the Committee of Ministers to the member states of the Council of Europe regarding the codes of conduct of civil servants dated May 11, 2000. URL: u.dp.ua/cpk/Lib/7_Zapobigannya%20ta%20protydiya%20proyavam%20korup/Legislation/Legislature/Rekomend_poved_DS.pdf. (Date of Application: 10.09.2022) [In Ukrainian].
3. Hryhorchuk N.V. Poniattia politychnoi neitralnosti derzhavnoi sluzhby. “The concept of political, national, and religious worship. Consolidation of political and administrative duties”. URL: <http://kds.org.ua>. (Date of Application: 10.09.2022) [In Ukrainian].
4. Svirin M. (2014). Pryntsyipy obmezhennia politychnoi aktyvnosti derzhavnykh sluzhbovtziv u ofitsiinomy politychnomy dyskupsi sychasnoi ukrainskoi derzhavy. “Principle of bridging the political activity of state officials in the official political discoups of the present Ukrainian state”. State service. P. 153–156. [In Ukrainian].

5. *Kivalov S.V.* (2012). Pryntsypy derzhavnoi sluzhby u novomu Zakoni “Pro derzhavnu sluzhbu”. “Principles of civil service in the new Law “On civil service”. Actual problems of the state and law: coll. of science publisher / ed.: S.V. Kivaliov (chief editor), V.M. Driomin (deputy chief editor), Yu.P. Alienin [and others]; Ministry of Youth Sports of Ukraine, National University “OYUA”. Odesa: Jurid. l ra. Iss. 68. P. 7–16. [In Ukrainian].
6. Constitution of Ukraine: Basic Law of Ukraine dated 28.06.1996 No 254k/96-BP. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1996. No 30. Art. 141. [In Ukrainian].
7. On political parties in Ukraine: Law of Ukraine dated April 5, 2001 No 2365-III. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2001. No 23. Article 118. [In Ukrainian].
8. Pro Natsionalny politsiu. “On the National Police: Law of Ukraine dated July 2, 2015 No 580-VIII”. Information of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2015. No 40-41. Art. 379. [In Ukrainian].
9. On Prevention of Corruption: Law of Ukraine dated 14.10.2014 No 1700-VII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/snow/1700-18>. (Date of Application: 10.09.2022) [In Ukrainian].
10. On approval of the Rules of Ethical Behavior of Police Officers: Order of the Ministry of Internal Affairs of Ukraine dated November 9, 2016 No 1179. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1576-16#Text>. (Date of Application: 10.09.2022) [In Ukrainian].
11. About the National Police: scientific and practical. comment as of January 1, 2016: science-pract. manual [Chernei V.V., Loshytskyi M.V., Bilyk V.M. and others]. Kyiv: Center for Educational Literature, 2016. 400 p. [In Ukrainian].
12. *Denusiuk D.S.* (2015). Pruntsypy diialnosti Natsionalnoi politsii Ukrainy. “Principles of the National Police of Ukraine: theory and practice of implementation”. Customs business. No 5(101). P. 63–68. [In Ukrainian].

UDC 351.74: 340.13

Khaliota Andrii,Candidate of Juridical Sciences, Associate Professor,
Leading Researcher, State Research Institute MIA Ukraine,
Kyiv, Ukraine,
ORCID ID 0000-0001-8505-0055**LEGAL PROBLEMS OF IMPLEMENTING THE PRINCIPLE OF POLITICAL
NEUTRALITY IN THE ACTIVITIES OF THE POLICE**

This article explores the problems associated with the political neutrality of public servants, including police officers. In particular, it notes that the neutrality of police officers in the sense of political impartiality is essential to guarantee that citizens, regardless of their political views, receive police services on the basis of fairness, equality, impartiality, achieved by increasing the focus on professionalism and competence of police officers. These values are important because they can ensure fairness and stability in law enforcement, which is one of the most important factors in citizens' level of trust in the police. Having important values, these values can ensure fairness and stability of the law enforcement system, which is one of the most significant factors in the level of citizens' trust in the police. It is argued that the main reference point for the activities of police officers should be the public interest; police officers may not participate in political activities in the performance of their duties; they must be neutral to the political struggles of various parties and movements. In addition, the current Ukrainian legislation on regulation of prohibition of use of official powers by police officers in the interests of political parties or their cells or

© Khaliota Andrii, 2022

DOI (Article): [https://doi.org/10.36486/np.2022.3\(57\).5](https://doi.org/10.36486/np.2022.3(57).5)

Issue 3(57) 2022

<http://naukaipravohorona.com/>

individual politicians was analyzed, and ways to improve the regulation and implementation of this anti-corruption prohibition in Ukraine were proposed. Thus, according to the results of the research, police officers as representatives of the state executive power must fulfill their official duties in strict compliance with the Constitution and laws of Ukraine, without regard to the interests of any political parties, blocks or their cells or individual politicians, including those who came to power legally at the national and municipal levels. In order of preventing abuses and increasing the social protection of police officers, it is necessary to create a legislative mechanism of strict control over the mandatory political neutrality of the police, which will be a means of protecting police officers from direct political interference in their official activities and will also make it impossible to remove experienced, capable and promising police officers from office because of discreditable grounds. Moreover, in the Law of Ukraine “On the National Police” there should be fixed provision that in case of participation in the elections to the state or local government as a candidate, a police officer must inform the head of the relevant body or police unit, in which he works, within ten calendar days from the date of his registration as a candidate, and submit a report on his suspension from duty and leave without pay for the period of the electoral process.

Keywords: police officers, ban on the use of official powers, political neutrality, political parties or their cells, politicians.

Отримано 10.10.2022